

Sygn. akt IV Ka 480/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział IV Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Andrzej Almert (spr.)

Sędziowie: SSO Elżbieta Jabłońska-Malik

SSR del. Janusz Kawalek

Protokolant: prot. Aneta Woźniczka

przy udziale Marii Zębali Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniu 16 września 2014 roku, sprawy

skazanego K. W.

o wydanie wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez Prokuratora i obrońcę skazanego,

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa - Krowodrzy w Krakowie z dnia 6 lutego 2014r. sygn. akt IX K 377/13/K,

1. uchyla punkt IV wyroku w zakresie dotyczącym wyroków:

- sygn. II K 567/11/K Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie z dnia 26 sierpnia 2011 roku

- sygn. II K 282/11 Sądu Rejonowego w Jaworznie z dnia 29 lutego 2012 roku oraz

- sygn. II K 156/12/K Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie z dnia 24 kwietnia 2012 roku i w tym zakresie sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie do ponownego rozpoznania.

2. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy i zwalnia skazanego od obowiązku zapłaty wydatków związanych z postępowaniem przed Sądem II instancji w części dotyczącej wyroku utrzymanego w mocy.

SSO Elżbieta Jabłońska-Malik SSO Andrzej Almert SSR Janusz Kawalek

Sygn. akt IV Ka 480/14

Uzasadnienie wyroku z dnia 16 września 2014 roku

Pismem z dnia 11 stycznia 2013 roku skazany K. W. wniósł o wydanie wyroku łącznego, obejmującego skazania następującymi wyrokami:

- Sądu Rejonowego w Jaworznie z dnia 3 marca 2008r. (sygn. akt II K 437/07)

- Sądu Rejonowego w Jaworznie z dnia 2 października 2008r. (sygn. akt VI K 431/08/1)

- Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie z dnia 26 sierpnia 2011r. (sygn. akt II K 567/11/K)

- Sądu Rejonowego w Jaworznie z dnia 29 lutego 2012r. (sygn. akt II K 282/11)

Wyrokiem z dnia 06 lutego 2014 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie, wydział (...)w sprawie o sygn. akt IX K 377/13/K wydał wyrok łączny w sprawie zainicjowanej wnioskiem skazanego K. W., przy czym na podstawie aktualnych danych o karalności skazanego badaniem swym objął także wyroki Sądu Rejonowego w Jaworznie z dnia 17 marca 2009r. (sygn. akt II K 237/08) oraz Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie z dnia 24 kwietnia 2012r. (sygn. akt II K 156/12/K).

W wyroku tym Sąd Rejonowy:

I. na mocy art. 85 kk i art. 86 § 1 kk w zw. z art. 569 § 1 kpk w miejsce kar pozbawienia wolności wymierzonych wyrokami: Sądu Rejonowego w Jaworznie z dnia 02 października 2008r., sygn. akt VI K 431/08/1 i Sądu Rejonowego w Jaworznie z dnia 17 marca 2009r., sygn. akt II K 237/08 opisanymi w pkt. 2 i 3 – orzekł karę łączną w wymiarze 3 (trzy) lata i 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności,

II. na zasadzie art. 577 kpk w zw. z art. 63 § 1 kk zaliczył skazanemu na poczet orzeczonej w pkt. I niniejszego wyroku kary łącznej pozbawienia wolności, okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie o sygn. II K 237/08 tj. od dnia 02.10.2008r. do dnia 17.03.2009r oraz okres kary już odbytej,

III. na zasadzie art. 576 § 1 kpk ustalił, iż w pozostałym zakresie poszczególne orzeczenia w wyrokach podlegających łączeniu nie objęte wyrokiem łącznym podlegają odrębnemu wykonaniu;

IV. na podstawie art. 572 kpk umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego dotyczące wyroku Sądu Rejonowego w Jaworznie z dnia 03 marca 2008r., sygn. akt II K 437/07, Sądu Rejonowego dla Krakowa- Krowodrzy w Krakowie z dnia 26 sierpnia 2011r., sygn. akt II K 567/11/K, Sądu Rejonowego w Jaworznie z dnia 29 lutego 2012r., sygn. akt II K 282/11 oraz Sądu Rejonowego dla Krakowa- Krowodrzy w Krakowie z dnia 24 kwietnia 2012r., sygn. akt II K 156/12/K,

V. na zasadzie art. 29 ustawy prawo o adwokaturze i § 14 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata Z. L., K.A. w K., ul. (...) kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem 60/100) złotych w tym kwotę 27,60 (dwadzieścia siedem 60/100) złotych z tytułu podatku VAT, tytułem wynagrodzenia za udzieloną z urzędu skazanemu nieopłaconą pomoc prawną;

VI. na zasadzie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił skazanego od obowiązku zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych związanych z wydaniem wyroku łącznego.

Apelację od niniejszego wyroku wniósł zarówno prokurator jak i obrońca skazanego.

Prokurator w swojej apelacji sformułował dwa zarzuty, a to:

1. obraży przepisów postępowania mogącej mieć wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 569 § 1 kpk poprzez jego błędne zastosowanie, polegające na wydaniu wyroku łącznego w zakresie pkt I przez Sąd niewłaściwy, tj. Sąd Rejonowy dla Krakowa Krowodrzy Wydział (...)w K., podczas gdy właściwym do wydania wyroku łącznego w niniejszej sprawie był Sąd Rejonowy w Jaworznie, albowiem wydał on ostatni z podlegających łączeniu wyroków skazujących, a opisanych w pkt 2 i 3 części wstępnej wyroku łącznego;

2. obraży przepisów prawa materialnego, a to art. 85 kk poprzez błędne przyjęcie, że w realnym zbiegu pozostają jedynie czyny objęte wyrokami opisanymi w punktach 4 i 5 części wstępnej wyroku łącznego, podczas gdy w realnym zbiegu w wymienionych wyrokach pozostaje również wyrok opisany w punkcie 6 części wstępnej wyroku łącznego.

Prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, a z zakresie punktów I – II zaskarżonego wyroku przekazanie według właściwości Sądowi Rejonowemu w Jaworznie do rozpoznania.

W uzasadnieniu swoich wniosków Prokurator podniósł, iż zgodnie z treścią artykułu 569 § 1 kpk właściwy do wydania wyroku łącznego, w przypadku zaistnienia warunków do jego wydania, jest Sąd, który ostatni wydał wyrok skazujący podlegający łączeniu. Zatem przy przyjęciu, iż w niniejszej sprawie podlegają łączeniu jedynie dwa wyroku wydane przez Sąd Rejonowy w Jaworznie, zdaniem skarżącego, to właśnie ten Sąd był władny wydać wyrok łączny. Apelujący podniósł, iż właściwość Sądu określona w art. 569 § 1 kpk jest rodzajem właściwości wyłącznej, podlegającej odrębnym regułom niż te określające właściwość miejscową i rzeczową Sądu. Właściwość ta ma charakter obligatoryjny, wobec tego Sąd nie może dokonywać jej zmian. W opinii apelującego, Sąd który nie orzekł kary podlegającej łączeniu nie ma legitymacji do wydania wyroku łącznego, albowiem uprawnienie to należy do Sądu, który wydał wyrok skazujący za przestępstwo zamykające sekwencję przestępstw tworzących zbieg. Nie chodzi tu zatem o Sąd który wydał ostatni wyrok skazujący w ogóle, lecz ten który jako ostatni orzekł karę podlegającą łączeniu. Zatem Sąd Rejonowy dla Krakowa Krowodrzy winien ograniczyć się do wydania rozstrzygnięcia co do pozostałych wyroków, które zdaniem orzekającego nie podlegają łączeniu, natomiast w zakresie podlegających połączeniu wyroków Sądu Rejonowego w Jaworznie przekazać akta temu Sądowi, jako właściwemu do wydania wyroku łącznego.

Ponadto Prokurator podniósł, iż w zakresie drugiego zarzutu, Sąd I instancji niesłusznie i nieprawidłowo skonstruował zbieg realny przestępstw, przyjmując, że w realnym zbiegu pozostają jedynie dwa przestępstwa objęte wyrokiem Sądu Rejonowego dla Krakowa Krowodrzy w Krakowie z dnia 26 sierpnia 2011 roku i przestępstwa objęte wyrokiem Sądu Rejonowego w Jaworznie z dnia 29 lutego 2012 roku, tymczasem zdaniem skarżącego w realnym zbiegu z wymienionymi przestępstwami pozostaje również czyn objęty wyrokiem Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy w Krakowie z dnia 24 kwietnia 2012 roku sygn. II K 156/12/K.

Odnosząc się do decyzji Sądu Rejonowego o umorzeniu postępowania w stosunku do dwóch wyroków (sygn. IIK567/11/K i IIK 282/11), wobec których zachodziły przesłanki z art. 85 kk, skarżący podniósł, iż stanowisko Sądu w tej sprawie stoi w sprzeczności z obowiązującym orzecznictwem SN. Opierając się na wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16.06.2011 roku sygn. IV KK 159/11 apelujący podniósł, iż nie obowiązuje już pogląd, stanowiący iż wyrok łączny nie może pogorszyć sytuacji skazanego. Po wprowadzeniu do kodeksu art. 89 §1a kk, na podstawie którego można orzec karę bezwzględną pozbawienia wolności w wyniku połączenia kar z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, tym bardziej, można orzec karę bezwzględną pozbawienia wolności, w sytuacji gdy połączeniu podlegają kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania i bez takiego zawieszenia.

Podsumowując, Prokurator uznał, iż w niniejszej sprawie należało przyjąć dwa realne zbiegu przestępstw, przy czym sprawa wydania wyroku łącznego w odniesieniu do wyroków Sądu Rejonowego w Jaworznie z dnia 2.10.2008 r i 17.03.2009 r. powinna zostać przesłana do tegoż Sądu celem rozpoznania.

Obrońca skazanego K. W. zarzucił natomiast na podstawie at. 427 § 2 kpk w zw. z art. 438 pkt 3 kpk zaskarżonemu wyrokowi błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na treść pkt I zaskarżonego wyroku, polegający na uznaniu, że w sprawie niezasadne byłoby zastosowanie zasady całkowitej absorpcji, podczas gdy prawidłowa ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku przeciwnego.

Stawiając powyższy zarzut obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt I poprzez wymierzenie skazanemu kary łącznej z zastosowaniem pełnej absorpcji. Ponadto wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z aktualnej opinii o skazanym, na okoliczności aktualnej postawy skazanego, sposobu odbywania kary oraz prognozy kryminologicznej zachodzącej w stosunku do skazanego.

Uzasadniając swoje wnioski obrońca skazanego wskazał na bliską więź podmiotową i przedmiotową czynów skazanego, na fakt popełnienia ich w stosunkowo krótkim czasie, które to okoliczności nie zostały dostatecznie

uwzględnione przez Sąd I instancji. Ponadto zwrócił uwagę na to, iż z opinii o skazanym uzyskanej z Zakładu Karnego, wynika, że stara się on przestrzegać regulaminu i porządku wewnętrznego, wobec przełożonych jest osobą zdyscyplinowaną i nie był karany dyscyplinarnie, wobec czego należy uznać, że proces resocjalizacji przebiega prawidłowo. Wskazał, iż zdaniem skazanego po wydaniu wyroku łącznego nastąpiły zmiany w sposobie odbywania przez niego kary, jak również w jego postawie, co przemawia za zastosowaniem w wyroku łącznym zasady pełnej absorpcji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W odniesieniu do apelacji oskarżyciela publicznego, pierwszy zarzut, a to obrazy art. 569 §1 kpk należało uznać za nietrafny. Sąd Rejonowy dla Krakowa Krowodrzy w Krakowie był sądem właściwym do wydania przedmiotowego wyroku łącznego, albowiem był ostatnim, który wydał wyrok skazujący wobec K. W. w I instancji (wyrok z dnia 24 kwietnia 2012 roku, sygn. II K 156/12K).

Ani dyspozycja art. 569 § 1 k.p.k. ani inne przepisy Rozdziału 60 Kodeksu postępowania karnego nie uzależniają właściwości miejscowej sądu do wydania wyroku łącznego od spełnienia materialnych przesłanek realnego zbiegu przestępstw, określonych w art. 85 k.k. Stwierdzenie braku wystąpienia tych przesłanek i umorzenie w tym zakresie postępowania o wydanie wyroku łącznego na podstawie art. 572 k.p.k., jest przecież niczym innym jak merytoryczną ich oceną.

W pełni zasadnie Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 marca 2010 r. IV KK 271/2009 (OSNKW 2010/7 poz. 64) stwierdził, że „dla określenia właściwości sądu do wydania wyroku łącznego miarodajne jest nie to, które z kar orzeczonych poszczególnymi wyrokami podlegają połączeniu, lecz to, wyroki których sądów badane są przez sąd przez pryzmat spełnienia warunków określonych w art. 85 i n. k.k.”. To już komparycja wyroku łącznego (jego część wstępna) opisująca wyroki badane w postępowaniu o wydanie wyroku łącznego, wraz z rozstrzygnięciem o tym, czy kary orzeczone wyrokiem sądu wyższego rzędu spełniają bądź nie spełniają materialnych przesłanek orzeczenia kary łącznej, przesądza o właściwości rzeczowej sądu w tych sprawach.

W tym stanie rzeczy trzeba stwierdzić, że skoro w tej sprawie Sąd Rejonowy badał przesłanki możliwości połączenia kary orzeczonej wobec K. W. wyrokiem Sądu Rejonowego dla Krakowa Krowodrzy z dnia 24 kwietnia 2012 roku z karami orzeczonymi pięcioma pozostałymi wyrokami Sądów Rejonowych, to postąpił zgodnie z dyspozycją art. 569 § 1 k.p.k. Ponadto, należy przychylić się do argumentów podniesionych w odpowiedzi na apelację przez obrońcę skazanego, iż biorąc pod uwagę zasady ekonomiki procesowej nieuzasadnione byłoby wydawanie w jednej sprawie kilku wyroków łącznych przez różne Sądy, w sytuacji, gdyby miało miejsce kilka zbiegów uzasadniających wydanie wyroków łącznych.

Odnosząc się do drugiego z zarzutów podniesionych przez Prokuratora, Sąd Odwoławczy uznał go za słuszny. Prawidłowo dopatrył się apelujący, iż w zbiegu realnym z wyrokami Sądu Rejonowego dla Krakowa Krowodrzy z dnia 26 sierpnia 2011 roku sygn. II K 567/11/K i Sądu Rejonowego w Jaworznie z dnia 29 lutego 2011 roku sygn. akt II K 282/11 pozostaje jeszcze wyrok Sądu Rejonowego dla Krakowa – Krowodrzy z dnia 24 kwietnia 2012 roku sygn. akt II K 156/12/K. Sąd orzekający karę łączną ma zatem obowiązek ocenić przesłanki z art. 85 kk wobec wszystkich trzech wyroków. Sąd Odwoławczy zauważa przy tym, iż Sąd Rejonowy miał prawo do zastosowania takiej interpretacji przepisów, która poskutkowała umorzeniem postępowania w zakresie wspomnianych wyżej dwóch wyroków, z uwagi na przekonanie, iż kara łączna nie powinna pogarszać sytuacji skazanego w stosunku do jego sytuacji wynikającej z wykonywania wyroków cząstkowych. Pogląd ten jest silnie ugruntowany w orzecznictwie, przy czym Sąd Odwoławczy ma świadomość, iż reprezentowany jest również pogląd przeciwny. Niezależnie od zastosowanej interpretacji przepisów, Sąd I instancji będzie musiał ponownie rozpatrzyć przesłanki wymierzenia kary łącznej, ale tym razem w stosunku do trzech powołanych wyżej wyroków, albowiem taki obowiązek wynika z art. 85 kk.

Wobec powyższych konstatacji Sąd Odwoławczy uchylił punkt IV wyroku Sądu Rejonowego w zakresie dotyczącym powołanych wyżej rozstrzygnięć.

Przechodząc do zarzutu podniesionego przez obrońcę skazanego Sąd Odwoławczy uznał, iż nie zasługuje on na aprobatę. Sąd Rejonowy wymierzając karę łączną pozbawienia wolności zastosował zasadę asperacji i orzekł karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, przy czym suma kar wymierzonych podlegającymi łączeniu wyrokami wynosi 4 lata i 8 miesięcy. Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu I instancji, iż w sprawie nie zachodzą przesłanki do zastosowania zasady absorpcji. Czyny skazanego oddalone były od siebie przedziałem czasowym niemal 5 miesięcy, nie charakteryzują się łącznością podmiotową ani przedmiotową: mają różną kwalifikację prawną oraz dwie różne osoby pokrzywdzone. Nie zachodzą zatem podstawowe przesłanki przemawiające za ewentualnym stosowaniem zasady absorpcji przy wymiarze kary łącznej. Ponadto wielokrotna karalność skazanego nie wskazuje na to, iż zasługuje on na zastosowanie zasady absorpcji, albowiem świadczy ona o negatywnej prognozie kryminalistycznej wobec K. W.. Warto wskazać za Sądem Rejonowym, iż popełnienie dwóch lub więcej przestępstw jest istotnym czynnikiem prognostycznym, przemawiającym za orzekaniem kary łącznej surowszej od wynikającej z dyrektywy absorpcji. Absorpcję kar należy stosować bardzo ostrożnie, biorąc pod uwagę negatywną, co do sprawy przesłankę prognostyczną, jaką jest popełnienie kilku przestępstw. Priorytetową zasadą kary łącznej powinna być zasada asperacji, natomiast kara łączna, orzeczona na zasadzie absorpcji lub kumulacji – wyjątkiem. Ponadto, umiarkowana opinia o skazanym z Zakładu Karnego nie mogła również tej oceny zmienić. Podniesione przez apelującego argumenty nie przekonały Sądu Odwoławczego, iż Sąd Rejonowy popełnił jakikolwiek błąd przy ocenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i wymiarze kary łącznej.

W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymano w mocy jako słuszny. Sąd postanowił ponadto zwolnić skazanego od obowiązku zapłaty wydatków związanych z postępowaniem przed Sądem II instancji w części dotyczącej wyroku utrzymanego w mocy zgodnie z treścią przepisu 634 kpk w związku z art. 624 § 1 kpk, uznając, iż z uwagi na długotrwałe przebywanie w Zakładzie Karnym i brak pracy, uiszczenie wydatków byłoby dla skazanego zbyt uciążliwe.

SSO Elżbieta Jabłońska-Malik SSO Andrzej Almert SSR Janusz Kawalek